
Analiza evoluției Produsul Intern Brut în ultimele decenii

Prof. Constantin ANGHELACHE PhD (*actincon@yahoo.com*)

Bucharest University of Economic Studies / Artifex University of Bucharest

Assoc. prof. Mădălina-Gabriela ANGHEL PhD (*madalinagabriela_angel@yahoo.com*)

Artifex University of Bucharest

Assoc. prof. Ștefan Virgil IACOB PhD (*stefaniacob79@yahoo.com*)

Petroleum – Gas University of Ploiesti / National University of Science and Technology Polytechnic of Bucharest / Artifex University of Bucharest

Abstract

Produsul Intern Brut este indicatorul cel mai complex de rezultate al oricărei țări, deci și al României. În această lucrare autorii și-au propus să sublinieze modul în care Produsul Intern Brut a evoluat, mai ales în ultimii ani, dar bazat pe evoluția sa în ultimii 33 de ani de economie de piață. Desigur, Produsul Intern Brut ca indicatorul cel mai complex de rezultate exprimă modul în care resursele naturale au fost utilizate în economia națională. Înainte de 1990 Venitul Național (Produsul Social Total) avea o singură structură: Acumulare și Consum. Prin această structurare anual se alocă din rezultatele fiecărui an un procent ridicat pentru acumulare, adică investiții. Acum, desigur, Produsul Intern Brut analizat structural comportă o pondere mai ușor evidențiabilă a acumulării. În fapt, aceasta nici nu se mai poate realiza în contextul în care economia în întregul ei, teoretic, este privatizată. În analiza acestui indicator, Produsul Intern Brut, am utilizat datele statistice, indicatorii statistici, indicatorii de structură, indicatorii resurselor și utilizărilor, care sunt exprimate în articol și dau esența dorinței autorilor de a releva modul în care a evoluat și evoluează acest indicator.

Cuvinte cheie: Produs Intern Brut, indicatori, evoluții, macrostabilitate.

Clasificarea JEL: E20, E30

Introducere

În acest articol am pornit analiza de la definiția indicatorului Produs Intern Brut, apoi am făcut scurte analize comparative pe diferite perioade timp, în care s-au întâmplat fie creșteri, fie scăderi, am explicat de ce evoluția este astfel și am mers mai departe pentru a constata că economia de piață a adus ceea ce trebuia, ca Produsul Intern Brut să fie realizat în marea majoritate

în domeniul privat, dar fără a avea pârghiile de control și influențare a acestor rezultate ca să fie mai bune și în interesul economiei naționale.

Am utilizat și unele tabele și grafice, tocmai pentru a releva mai pregnant modul în care Produsul Intern Brut s-a realizat și s-a modificat pe seama categoriilor de resurse și a utilizărilor, făcând astfel mai ușor de interpretat această evoluție.

Produsul Intern Brut crește dar, așa cum am subliniat și relevăm aici, mai ales pe seama unor efecte ale unor indicatori, cum ar fi inflația, care nu au nimic de-a face cu nivelul calitativ al creșterii economice.

Investițiile reprezintă calea cea mai sigură de creștere a Produsul Intern Brut, în sensul că acestea conduc la crearea de noi locuri de muncă, la absorbția unei părți din șomaj, la creșterea salariilor și multe alte avantaje față de creditele care se iau și se utilizează în investiții.

În fapt, această schemă logică se reduce tot cam la același lucru, în sensul că se fac investiții dar mediul privat este, de regulă, într-o proporție destul de mare străin și își utilizează resurse proprii care aduc venituri suplimentare proprii, care știe pe unde să facă investițiile și în final rezultatele concrete sunt destul de mici față de potențialul pe care îl are România, dar care nu are cum să mai fie luat acum în considerare.

Literature review

Anghelche C. și alții (2022) care pun în evidență rolul important pe care îl au prețurile de consum în menținerea macrostabilității. Anghelache C., Anghel M. G. (2019) abordează din punct de vedere teoretic și practic probleme legate de colectarea, sortarea, aranjarea seriilor statistice de date și cele de modelare economică. Anghel, M.G. și alții (2018) au studiat elemente fundamentale ale indicilor prețurilor utilizați în măsurarea inflației. Censolo, R. și Colomco, C. (2008) publică un studiu privind consumul și creșterea economică. Khaskheli A și alții (2021) sunt preocupați de dezvoltarea financiară, comerțul internațional și degradarea mediului, utilizând în acest sens în analiza lor un model de prag neliniar bazat pe regresia de tranziție lină a panoului. Moguees T. și alții (2015) au studiat rolul investițiilor publice realizate în agricultură, iar Quamrul A. și Michalopoulos S. (2015) au analizat modul în care volatilitatea climatică influențează activitatea agricolă. Tosun C. și alții (2015) au abordat o serie de aspecte cu privire la deciziile de alegere a destinației turistice și impactul acestora asupra evoluției economice.

Date, rezultate și discuții

În 2012, s-a înregistrat o creștere a PIB de 1,1%. PIB-ul a înregistrat în 2010 o valoare de 522.561,1 milioane lei, ajungând la 578.551,9 milioane lei

în 2011 și 596.681,5 milioane lei, date definitive, deflatate, în 2012. Valoarea PIB în 2013 a crescut cu 3,5%, ajungând la 617.565,4 milioane lei în contextul în care pe plan intern și internațional criza a continuat să afecteze creșterea economică. De asemenea, în 2014, valoarea PIB a ajuns la 668.143,6 milioane lei și în 2015 valoarea a fost de 712.832,3 milioane lei. La 30.06.2016, valoarea PIB a fost de 325.572,8 milioane lei. În trimestrul II 2023, comparativ cu trimestrul anterior, Produsul Intern Brut a crescut cu 0,9%. De asemenea, față de același trimestru din anul 2022, Produsul Intern Brut a crescut cu 2,7%.

Evoluția PIB trimestrial în perioada 2021 – iunie 2023

Tabel 1

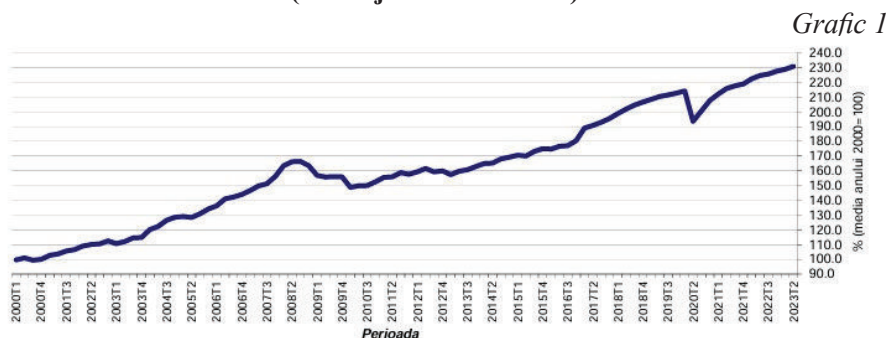
		Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	An
- în % față de perioada corespunzătoare din anul precedent -						
Serie brută	2021	99.7	115.4	106.7	102.4	105.8
	2022	106.3	105.0	103.7	104.5	104.7
	2023	102.4	101.1	-	-	-
Serie ajustată sezonier	2021	99.0	111.5	108.4	105.4	-
	2022	104.9	104.1	103.7	104.0	-
	2023	102.9	102.7	-	-	-
- în % față de trimestrul precedent -						
Serie ajustată sezonier	2021	102.0	101.8	100.8	100.6	-
	2022	101.6	101.0	100.4	100.9	-
	2023	100.5	100.9	-	-	-

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate de către autori.

În perioada 2001-2008, evoluția PIB s-a realizat în salturi, având evoluții pozitive. Începând cu anul 2009, sub efectul crizei economico-financiare, s-a declanșat scăderea creșterii economice. După anul 2010, activitatea economică s-a redresat, până în anul 2019.

Comparând nivelul de creștere a PIB al României în 2012 cu unele țări din Uniunea Europeană, vom vedea că acesta a fost aproape cel mai scăzut.

**Produsul intern brut trimestrial al României, în perioada 2000 – 2023
(date ajustate sezonier)**

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate de către autori.

În semestrul I 2016, PIB a crescut cu 4,3%, serie brută (3,8% serie ajustată), iar în trimestrul doi a crescut cu 3,8% serie brută (3,4% serie ajustată) față de trimestrul corespunzător din anul precedent.

În trimestrul II al anului 2023, evoluția PIB, comparativ cu trimestrul I 2022, a fost de 101,0%.

În anul 2015 și anul 2016, PIB s-a realizat pe seama activității desfășurate în principalele ramuri ale economiei naționale. Contribuția a fost diferită din punctul de vedere al valorii adăugate brute care s-a realizat la nivelul fiecărei ramuri. Impozitele nete pe produs și-au adus în semestrul I 2016 o contribuție pozitivă, reprezentând 11,7% din PIB, construcțiile au crescut 0,2%. Industria a avut o creștere de 0,25%. Tot în 2015, agricultura, silvicultura și piscicultura au avut o contribuție redusă iar în 2016 au reprezentat circa 2,5% din PIB.

**Contribuția categoriilor de resurse la formarea și creșterea PIB în
trimestrul I 2023**

Tabel 2

	Contribuția la formarea PIB - %		Contribuția la creșterea PIB - %	
	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)
Agricultură, silvicultură și pescuit	1.9	1,9	0	0
Industrie	23.6	22.4	-0.5	-0.5
Construcții	3.7	3.5	3.5	3.5
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea auto-vehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	22.0	21.5	0.9	0.8
Informații și comunicații	8.2	8.0	0.5	0.5
Intermedieri financiare și asigurări	3.0	2.9	0.0	0.0
Tranzacții imobiliare	7.2	7.0	0.1	0.0
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	5.4	5.0	0.5	0.5
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	14.3	14.7	0.1	0.2
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	2.2	2.2	0.1	0.2
Valoarea adăugată brută – total	91.5	89.1	2.0	2.0
Impozite nete pe produs	8.5	10.9	0.3	0.4
Produsul intern brut	100.0	100.0	2.3	2.4

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate de către autori.

Comparativ cu varianta provizorie, dinamica PIB a crescut cu +0,1 puncte procentuale iar cea a valorii adăugate brute a scăzut cu -0,1 puncte procentuale.

Volumul valorii adăugate brute pe ramuri de activitate a înregistrat modificări mai importante între cele două estimări, astfel:

- Construcțiile, cu o creștere a volumului de activitate de +0,3 puncte procentuale;

- Activitățile de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii, cu o creștere a volumului de activitate de +0,3 puncte procentuale;

- Informații și comunicații, cu o creștere a volumului de activitate de +0,2 puncte procentuale;

- Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială, cu o creștere a volumului de activitate de +0,2 puncte procentuale;

- Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante, cu o scădere a volumului de activitate de -0,7 puncte procentuale.

Impozitele nete pe produs au înregistrat o creștere a volumului lor cu +1,6 puncte procentuale.

Agricultura se menține în parametri normali de influență, cu o evoluție redusă. Relevant în ceea ce privește formarea PIB pe categorii de resurse (ca factori de modificare) este și evoluția structurală în ultima perioadă de timp.

Activitățile din servicii, industrie, construcții și impozitele nete pe produs împreună, au avut o contribuție decisivă la scăderea PIB, ceea ce înseamnă un fapt negativ pentru economia României care deși s-a restructurat, a renunțat la o serie de subramuri ale industriei, angajându-se pe făgașul dezvoltării producției serviciilor, al construcțiilor ș.a.m.d., nu a reușit să facă față efectelor crizei, corelate și cu inexistența unui plan de guvernare anticriză adecvat, stabilit la declanșarea fenomenului. Ponderea principalelor categorii de resurse la formarea PIB în ultimi trei ani, arată că industria se menține pe primul loc, având o ușoară tendință de creștere față de perioada corespunzătoare a anului precedent.

Concluzii

Din studiul efectuat se desprind o serie de concluzii. Astfel, o primă concluzie este aceea că România dispune de resurse mult mai variate și valoroase care trebuie luate în discuție și folosite în societăți comerciale, care să aibă o pondere ridicată de capital autohton. Numai ponderea capitalului poate aduce o creștere și a veniturilor la nivelul economiei naționale.

O altă concluzie este aceea că Produsul Intern Brut este indicatorul care ne spune absolut totul despre creșterea economică și, mai ales, despre calitatea creșterii economice. Spunem aceasta deoarece creșterea economică se poate realiza, cum am spus, și de pe urma factorului inflație dar, din punct de vedere calitativ, nu este și forma care aduce și creșterea nivelului de trai al populației.

În prezent, constatăm că deși avem creșteri economice anunțate, avem și inflație neconvenabilă. Se asigură o creștere a Produsului Intern Brut dar nu se regăsește această creștere și în creșterea nivelului de trai al populației.

Bibliografie

1. Anghelache, C., Anghel, M.G., Iacob, S.V. (2022), *Evoluția prețurilor de consum, principalul factor de adâncire a destabilizării*, Revista Română de Statistică - Supliment nr. 1, pp 3-15
 2. Anghelache C., Anghel M. G. (2019). *Modelare economică. Teorie și studii de caz, ediția a doua, revizuită și adăugită*, Editura Economică, București
 3. Anghel, M.G., Mirea, M., Badiu, A. (2018). *Analysis of the Main Aspects Regarding the Price Indices Applied in the Determination of Inflation*. International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences, 8 (2), 28-36
 4. Censolo, R., Colombo, C. (2008). *Public consumption composition in a growing economy*, Journal of Macroeconomics. Volume (Year): 30 (2008), Issue (Month): 4 (December), 1479-1495
 5. Khaskheli A, Jiang Y, Raza SA, Khan KA, Qureshi MA (2021) *Financial development, international trade, and environmental degradation: a nonlinear threshold model based on panel smooth transition regression*. Environmental Science and Pollution Research, 28(21), 26449-26460
 6. Mogue, T., Fan, S., Benin, S. (2015). *Public Investments in and for Agriculture*. The European Journal of Development Research, 27 (3), 337-352
 7. Tosun, C., Dedeoğlu, B., Fyall, A. (2015). *Destination service quality, affective image and revisit intention: The moderating role of past experience*. Journal of Destination Marketing & Management, 4 (4), 222-234
 8. Quamrul, A., Michalopoulos, S. (2015). *Climatic Fluctuations and the Diffusion of Agriculture*. The Review of Economics and Statistics, 97 (3), 589-609
- *** <https://insse.ro/cms/ro>
- *** <https://ec.europa.eu/eurostat>